

HÁZTULAJDONOS

A „BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROSI HÁZTULAJDONOSOK TESTÜLETÉ”-NEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 8. szám.

Telefon 60-37. szám.

A testület hivatalos helyisége:
VIII., Eszterházy-utca 22. sz.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 20 korona.
Fél évre . . . . . 10 korona,
mely egyúttal testületi tagságra jogosít.

Hirdetések meg egyezés szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza
Telefon 60-37. szám.

Testületi igazgató és főmunkatárs: **SIMONOVICS BÉLA.**

Főszerkesztő és tulajdonos: **Dr. REICHFELD IZOR.**

Lapfelügyelő-bizottság:

Barcza Lajos, Fejér Gyula, Müller Vilmos.

TARTALOM: Szabályrendelet a felvonók (liftek) engedélyezése, felállítása és üzemeltetéséről Budapest székesfőváros területén. — Védekezünk a tűz ellen. — Ajánlközások. — Hirdetések.

Szabályrendelet

a felvonók (liftek) engedélyezése, felállítása és üzemeltetéséről Budapest székesfőváros területén.

A) A felvonók engedélyezése.

1. §. Budapest székesfőváros területén személyek vagy teher szállítására szolgáló s emberi vagy elemi erővel hajtott felvonó szerkezet — az 56. § ban felsoroltak kivételével — csakis a székesfővárosi tanács mint építési hatóság előzetes engedélye alapján állítható fel.

2. §. Az engedély elnyerésére irányuló kérvényben kitüntetendő:

- a háztulajdonos neve,
- a 3. § d) pontja esetén a felvonó tulajdonos neve,
- a felvonót szállító gyáros neve,
- a terv szerinti végrehajtásért s a számításokban megadott anyagok tényleges alkalmazásáért felelős szakértő neve. Szakértőnek tekintetik az a gépészmérnök vagy mérnök, a ki Magyarországon érvényes oklevéllel, vagy ezzel egyenértékű absolutoriummal bír,
- azon rendszer, mely szerint a felvonó készül,
- a felvonó hordképessége kilogrammokban,
- a felvonószekrény, az ellensúlyok s a felfüggesztő szerkezet (kerekek, kötelek stb.) súlya.

3. §. Az engedély elnyerésére irányuló kérvényhez csatolandók a felelős szakértő által aláírt következő tervek és számítások:

a) az átnézeti tervek legalább 1 : 50 léptékben a felvonó helyének megjelölésével; továbbá a hatóság esetleges kívánságára szabályszerű léptékben készített helyszínrajz.

b) a felvonó lényeges alkatrészeinek — nevezetesen a felfüggesztéshez szolgáló tartóknak, oszlopoknak, lánczok, kötelek vagy hevedereknek, az ezek alátámasztására szolgáló kerekek, illetve csigák tengelyeinek, a hajtóműben alkalmazott tengelyeknek, fogaskerekek fogainak és a csigáknak, a felvonószék felfüggesztő szerkezetének, a biztonsági fogókészüléknek stb. — szilárdsági számítása s a felvonónak a teherelosztást s illetőleg az egyes alkatrészek megterhelését feltüntető sémája 2—2 példányban.

c) újabb szerkezetek esetén a műszaki leírás és a részlettervek (a géprészek feltüntetésével) 1 : 20 léptékben s 2—2 példányban,

d) ha a felvonó nem a háztulajdonos számára készül, a háztulajdonos beleegyező nyilatkozata.

A 12 § alá tartozó felvonók engedélyezésére irányuló kérvényhez nem kell a b) pontban foglaltakat csatolni.

4. §. A 3. §-ban megkivánt összes rajzokon a főbb méretek számokban is kitüntetendők, a számításokba felvett alkotórészek betűkkel is megjelölendők, A számításokban ezekre a betűkre kell hivatkozni.

5. §. A 3. § b) pontjában megkivánt szilárdság számításokban fel kell tüntetni a számított felvonórész terhelési sémáját és a terhelés nagyságát kilogrammokban, valamint azt is, hogy a terhelés miből származik, továbbá a megterhelés módját, a számítás alapját képező

MINIMAX

kézi tűzoltó készülék

a legbiztosabb védelmi eszköz tűz ellen!

Bárki által könnyen és biztosan kezelhető, működése megbízható, hatása biztos. A készülék egyetlen ütésre azonnal működésbe jön!

Minden háztulajdonos saját érdeke, hogy házában „MINIMAX” kézi tűzoltó készülék legyen.

Felvilágítással készséggel szolgál a

MINIMAX KÉSZÜLÉKEK ÉPÍTŐ TÁRSASÁG

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 27. TELEFON: 37—31.

Hamburg, 1904. márczius 24.

Tek. Minimax-gyár részvénytársaság Budapest.

Egy nagy mennyiségű vatta és csomagolópapíros közelében lévő gyufakészlet önmagától való meggyulása folytán, ma nálam tűz ütött ki. A hőség oly nagy volt, hogy az átellenes oldalon levő robbanóanyagokkal töltött üvegtartók megrepedtek és tartalmuk meggyulva tűzbe ömlött. Első ijedségemben a kézi fecskendő után nyultam, de kétségbe esve láttam, hogy az ugyszólván egyáltalában nem működött és hogy ráadásul a tömlő teljesen törékeny volt.

Kévs reménnyel megragadtam az Önök „MINIMAX” tűzoltókészülékét és hogy mily nagy volt meglepetésem, hogy néhány másodperc alatt sikerült a tüzet leküzdenem, azt le sem tudom írni. A kijáratot a lángok teljesen elzárták és így biztosan odavesztem volna.

Indítatva érzem magam Önöknek és az Önök társaságának szívből köszönetet mondani. Nem fogom elmulasztani ezt, a kiténő készüléket minden ismerősömmek ajánlani. Egyúttal új töltéseket kérek.

Kitünő isztelettel
Dr. A. DOUGLAS UTÓDA kémiai labororium

DIJTALANUL **budapesti házak többszörös terhei.**
konvertáltatnak Telefon 60-37. **Cim a kiadóhivatalban.** Telefon 60-37.
II-od helyi kölcsönökre nagyobb tőkék
[5000-100,000 koronáig] előjegyezve.

képletet, az anyag minőségét s törési szilárdságát, nemkülönben a méretezés folytán előálló törési biztonság arányszámát

A számításokat a megadott méretek és adatok alapján részletesen kell végrehajtani.

6. §. A felvonó felállításával összefüggő építkezésekre, valamint a felvonó hajtására szolgáló motor vagy közlőmű felállítására vonatkozólag az építésügyi szabályzat rendelkezési irányadók.

7. §. A jelenleg használatban lévő felvonóktól eltérő, különleges rendszerű felvonók (pl. állandóan mozgó felvonók stb.) engedélyezésekor a hatóság a következő §§ ok rendelkezéseitől esetleg eltérően, a szükséghez mérten esetről-esetre határoz.

8. §. A felvonó szerelési munkálatainak megkezdése az illetékes ker. előjárásnál szóval vagy írásban bejelentendő.

B) A felvonók szerkezetére vonatkozó általános határozatok.

9. §. A géperővel hajtott felvonók egymástól teljesen függetlenül működő két oly készülékkel látandók el, melyek a felvonószéket az alsó és felső végállomásokon önműködőleg megállítják s a hajtóerőt is kikapcsolják.

E készülékek egyikének a kormánykötéltől teljesen függetlenül kell működésbe lépnie.

10. §. Minden felvonón alkalmazni kell oly biztosító berendezést, mely a felvonót láncz-illetőleg kötélszakadás, személyfelvonóknál ezenkívül a megengedett menetsebesség túlhaladása esetén is, teljesterhelés mellett gyorsan és biztosan meg fogja illetőleg vezetékéhez rögzíteni.

11. §. Biztonsági fogókészülékül nem alkalmazhatók oly szerkezetek, melyeknek működésbe hozatala a felvonó vezetékét erősen rongálja pl. a favezetékbe behatoló kiugró karok)

12. §. Biztonsági fogókészülék alkalmazása elmaradhat ama felvonóknál:

a) melyeken a személyszállítás lehetősége ki van zárva s teljes emelőmagasságukban aknában vagy burkolatban járnak, ha azok szállítóképessége az 50 kg.-ot meg nem haladja és ha a felvonószekrény belső területe 0.5 m²-nél nem nagyobb,

b) melyek piston rendszerűek.

13. §. Ha a felvonó szabadon (lépcsőházban, az épület fala mellett, külön állványzaton stb.) van elhelyezve, ez esetben a felvonószekrény minden oldalon tömör vagy rácsos falakkal zárt szekrény módjára építendő és pedig a teherfelvonó akként, hogy abból teher ki ne hullhasson, a személyfelvonó ezenkívül oly fedélzettel ellátva, mely a felülről esetleg lehulló tárgyaktól a bennülőket mngóvja. Ha pedig a felvonó (személy- vagy teherfelvonó) több emeletre kiterjedő lakás vagy üzleti helyisé-

gekben állittatik föl (áruházak stb.), ugy a felvonót tömör és tűzbiztos falakból készített s tűzbiztos, önműködően záródó ajtókkal ellátott külön aknában kell elhelyezni, az akna felső nyílását pedig tűzbiztosan kell bezárni

Az aknaajtók az akna függőleges falának belső felületével lehetőleg szintesen helyezendők el, legfőlebb azonban 5 cm.-el kifelé.

14. §. Ha a felvonónak legfelsőbb állomása, felfüggesztő vagy hajtószerkezete a padláson van elhelyezve, akkor ezt a padlás többi részétől tűzbiztos falakkal a vas ajtóval kell elkülöníteni.

15. §. A felfüggesztő szerkezetet mindenkor csakis külön e célra szolgáló berendezésekhez szabad szerelni s azt az épület tetőszerkezeti gerendáira erősíteni tilos. Nem szabad továbbá a felvonó-szekrény vezető szerkezetét függőlépcsők fogaihoz erősíteni

16. §. A felvonóknál esetleg szükségessé váló padlászemnyezet áttörések legfeljebb 0.05 m² nagyságúak lehetnek, szabadon álló személyfelvonóknál (13. §) pedig a felfüggesztő szerkezet alá, esetleg a felvonószekrény tetejére drótháló alkalmazandó, hogy netán lehulló részek a felvonószekrényre ne eshessenek.

17. §. A felvonó állomásokon alkalmazott akna, vagy burkolati bejáró, vagy rakodó nyílások minden oldalról alkalmas ráccsal vagy kerítéssel s ezenkívül önműködőcsukó- és zárószervezetű ajtóval látandók el. Teherfelvonóknál az ajtók helyett esetleg önműködőleg záródó korlát, vagy sorompó is elegendő

18. §. A felvonóhoz tartozó gépek és segédgépek elhelyezésére szolgáló helyiség tűzbiztos falakkal és tűzbiztos mennyezettel birjon.

Ezen helyiség idegenek elől gondosan elzárandó, s „Idegeneknek tilos a bemenet” feliratu tablával látandó el.

C) A felvonók szerkezetére vonatkozó részletes határozatok.

a) Személyfelvonók:

19. §. A személyfelvonó összes főbb alkatrészei (lásd 3. §. b) pont) legalább tízszeres törési (szakadási) biztonságra méretezendők

A kötelek vagy lánczok stb. azonban ugy méretezendők, hogy két kötel alkalmazása esetén egy-egy kötel tízszeres, négy kötel esetén legalább ötszörös biztonsággal hordja az összes terhelést.

20. §. Minden személyfelvonó két egymástól teljesen függetlenül áll lánczon, kötelen stb. lógjon, melyek ugy kötendők össze a fogókészülékkel, hogy utóbbi azonnal működésbe lépjen, ha a felfüggesztő kötele bármelyike megnyulik vagy elszakad.

21. §. Ha a személyfelvonó a lépcsőházban szabadon van felszerelve, s a lépcsőkoriátok a felvonó-szekrény-

től legfeljebb 70 méternyi távolban vannak, akkor ezek a korlátok a felvonó-szekrény mentén legalább 18 méter magasságig 20 mm² vagy ennél kisebb lyukbőségű rácsoszattal vagy dróthálóval látandók el.

22. § A személyfelvonók ellensúlyainak vezetőke olykép készítendő, hogy az ellensúlyok kisiklása abból lehetetlen legyen, azok mozgása, zajt stb. ne okozzon, s ha bármelyikük netán lezuhanna, emberben vagy fontosabb tárgyokban (csatorna, vízvezeték stb.) kárt ne okozhasson.

23. § A személyfelvonó állomásait elzáró önműködően záródó ajtók oly szerkezettel látandók el, hogy azok nyitva maradása a felvonókezelőnek hallható jellel (csengetyű stb.) jeleztessék, vagy oly szerkezettel, mely megakadályozza a felvonó megindíthatását, a meddig az akna ajtaja nyitva van.

Az elzáró ajtók kívülről csakis kulccsal legyenek nyithatók, és csak akkor, ha a szekrény az illető ajtó előtt megállott.

24. § Minden személyfelvonó oly szerkezettel is ellátandó, hogy azt kézzel is fel lehessen huzni, illetve leereszteni, továbbá a szabadon közlekedő felvonó oly szerkezettel, mely a felvonószekrény ajtajának menetközben való kinyithatását megakadályozza.

25. § A személyfelvonó földszinti végállomása és a felvonókezelő tartózkodási helye jelző csengővel kötendő össze, ha pedig a felvonó aknában közlekedik, a felvonószekrényből a felvonókezelő lakásába is vezetendő egy jelző csengő.

26. § A személyfelvonó másodpercenkénti sebessége legfeljebb 1,5 méter lehet.

A felvonószekrény oly szerkezettel is ellátandó, mely megakadályozza ezt, hogy az indítás és megállás lökészerűen történjék.

27. § A személyfelvonó hordképességének kiszámításakor 75 kgr. súlynak veendő.

b) Teherfelvonók:

28. § A teherfelvonók összes főbb alkatrészei (lásd 3. b) pont) legalább ötszörös törési (szakadási) biztonságra méretezendők.

A kötelek, vagy lánczok, vagy hevederek azonban ugy méretezendők, hogy azok az összes terhelést legalább tízszeres biztonsággal hordják.

29. § Ha a teherfelvonó ellensúlylyal van ellátva, akkor erre nézve is a 22. §. rendelkezései irányadók.

30. § Ha a teherfelvonót közlőmű hajtja, akként készítendő, hogy az a hajtósíj elszakadása vagy leesése alkalmával megálljon, vagy legfeljebb a megengedett legnagyobb sebességgel menjen le.

31. § Kézzel hajtott teherfelvonóóál — kivéve a csakis egyemelet magasságra közlekedő felvonókat — oly szerkezet alkalmazandó, melyen a felvonó kezelője a felvonó kocsit mindenkor helyzetét felismerheti.

32. § A teherfelvonók menetsebessége másodpercenként legfeljebb 2 méter lehet.

D) A felvonók használatba vétele és használata.

33. § A felvonó használatba vételére az engedélyt az illetékes kerületi előljáróság adja meg, melynél a

használati engedélyt az eljárási díj előzetes befizetésével írásbelileg kell kérni.

34. § A használati engedély kiadása előtt a kerületi előljáróság egy kiküldöttjéből, egy választmányi tagból, a központból meghívott gépészmérnökből és a ker. kapitányság kiküldöttjéből álló bizottság a helyszínen megvizsgálja és kipróbálja a felvonót s annak kezelésével megbízandó egyént (nő vagy férfi) gyakorlati vizsga alá vonja.

35. § A 34. §-ban §-ban említett bizottság a felvonót illetőleg megvizsgálni tartozik azt, hogy:

1. a szilárdsági számításokban megadott méretek és adatok megfelelnek-e?

2. a felvonó építése és berendezése megfelel-e a terveknek s illetve az engedély feltételeinek,

3. a felvonó biztosító fogókészüléke kifogástalanul működik-e?

36. § A fogókészülék kifogástalan voltának kipróbálása végett a felvonó az engedélyezett hordképességnek megfelelő súlylyal terhelve tetszőleges magasságban a felfüggesztésre szolgáló heveder-, láncz- vagy kötél-től függetlenítendő s szabadon aláejtendő (Például: kötélből vagy lánczból hurok képezendő s a hurkot összekötő zsinór elmeteszendő, vagy a felfüggesztő láncz vége és a felvonó-kocsi közé ideiglenesen szerelt kikapcsoló készülékkel a kocsi a kötél-től, láncz-tól stb. szabadabbá teendő)

A felvonó alátámasztása s azután az alátámasztó rud, deszka stb. kiverése a fogókészülék kipróbálásának nem tekinthető.

37. § Ha a felvonó minden tekintetben kifogástalanul találtatott, a bizottság annak használatba vételére az engedélyt a helyszínen szóbelileg megadhatja addig is, míg a helyszíni eljárásról felvett jegyzőkönyv alapján az engedély írásban megadatik

38. § A használati engedélylyel egyidejűleg a felvonókezelőnek egy igazolvány is kézbesítendő, mely a következőket tartalmazza:

1. a felvonótulajdonosnak vagy megbízottjának nevét és lakását,

2. a felvonót készítő gyár pontos czimét (czég, lakás),

3. a felvonókezelő fényképét és nevét.

Ezt az arczképes igazolványt a felvonószekrény belsőjében szembetűnő helyen állandóan kifüggesztve kell tartani.

Teherfelvonó kezelőknek arczképes igazolvány nem adatik ki.

39. § A felvonó használati engedélyének kiadása megtagadható:

1. ha a méretek a szilárdsági számításokban megadottaknál kisebbek;

2. ha a felvonó építése s berendezése nem felel meg a terveknek s illetve az engedély feltételeinek;

3. ha a szabad esési próbánál a fogókészülék működésbe jövétele előtt a személyfelvonó 0,1 méternél, a teherfelvonó 0,2 méternél többet esett;

4. ha a felvonókezelő a gyakorlati vizsgán a felvonó kezelésére alkalmatlannak bizonyult;

5. ha a bizottság a személybiztonságot kellőleg megőve nem találja.

40. §. A kerületi előjáróság használati engedélyének, s illetve a 37. §-ban említett szóbeli engedélynek ki-nyerése előtt a felvonót használatba venni tilos s illetve ezt megelőzőleg a felvonó csakis a szerelő személyzet által használható.

41. §. A felvonó összes állomásain — az aknaajtón vagy annak közelében — tábla függesztendő ki, melyen fel kell tüntetni azt, hogy egyszeri utjában fel- vagy lefelé:

- a) a teherfelvonó hány kilogramm terhet szállíthat
- b) a személyfelvonó 75 kgrammjával számítva hány személyt szállíthat, két gyermek egy személynek számítandó;
- c) a személy-teherfelvonó hány személyt szállíthat, ha külön terhet nem visz, továbbá egy, két vagy több személy szállításával egyidejűleg mennyi súlyu terhet vihet magával.

Személy, valamint személy-teher felvonóknál ezenkívül minden egyes állomás kívülről és a kocsi belsejéből is láthatóan (földszint, félemelet, . . . emelet) külön táblával is megjelölendő

42. §. Ha a személyfelvonó a szekrény belsejéből is megindítható s illetve megállítható, akkor a felvonókezelő minden menetben résztvenni tartozik.

Kivételt képeznek a különleges biztonságu rendszerek (pl. gombkormányzás stb), a melyeknél a bizottság a kezelőt a menetekben való részvételtől fölmentheti,

43. §. A teherfelvonón annak kezelője csak abban az esetben közlekedhetik, ha a használati engedély kiadása iránt eljáró bizottság a körülmények tekintetbe vétele mellett (figyelemmel a kocsi alapterületének nagyságára stb) azt megengedte, ez esetben azonban a szállítható súlyból 75 kgramm leszámítandó.

44. §. A személyfelvonókhoz vezető bejárókat és előtereket az alkonyat beállta után állandóan, a szekrény belsejét pedig, ha az a lépcsőházban szabadon közlekedik, akkor az alkonyatnak beálltától kezdve — ha azonban aknában jár a szekrény, egész napon át minden egyes használat alatt meg kell világítani.

45. §. A felvonószekrény belsejében robbanékony világító anyagokat (petroleum, benzin, stb) alkalmazni tilos.

46. §. A felvonó kezelését csakis a legalább 20 éves vizsgázott kezelő vagy kezelők végezhetik, kiket erre a 34. §. említett bizottság gyakorlati vizsga alapján alkalmasnak talált.

47. §. A gyakorlati vizsga kiterjed a felvonó kezelésének minden részletére (indítás, megállítás, gépkezelés, tisztítás és olajozás, ólombiztosítékok kicserélése stb)

48. §. A felvonó kezelője köteles a hibás vagy megromgált felvonó működését azonnal beszüntetni s erről a felvonó tulajdonosát azonnal értesíteni.

49. §. A személyfelvonó kezelőjének magát családtagjaival, vagy bárki mással is helyettesíteni tilos

50. §. A felvonóval az engedélyezettnél több személyt, illetve terhet szigorúan tilos.

51. §. Ha a felvonókezelő személyében változás áll elő, tartozik ezt a felvonó-tulajdonos az új felvonókezelő megvizsgálata végett az illetékes ker. előjáróságnál legalább 24 órával előbb bejelenteni.

52. §. A felvonó tulajdonos köteles felvonóját időközönként saját költségén a hatóságilag jogositott szakértővel felülvizsgáltatni s a vizsgálat eredményét az e célra szolgáló, s a kerületi előjáróságtól nyerendő nyomtatvány kitöltésével és a szakértő aláírásával a ker. előjáróságnak haladéktalanul megküldeni. Hatósági jogositványt csakis a 2. sz. d) pontja alatt felsorolt egyének nyerhetnek.

Ezen időközi vizsgálat szállodák személyfelvonóira legalább 6 hónaponként, egyéb személyfelvonókra legalább minden évben s a teherfelvonókra legalább minden két évben megejtendő

53. §. Az 52. § ban említett vizsgálat kiterjesztendő a felvonó összes főbb alkatrészeinek (l. 3. § b) pont) állapotára, a felvonó működésére, a biztosító fogókészülék kipróbálására s végül a felvonókezelő szakavatottságának ellenőrzésére.

54. §. Ha az 52. § ban említett vizsgálat alkalmával, vagy ettől függetlenül is bármikor az tapasztaltatnék, hogy a felvonó főbb alkatrészei közül valamelyik időközi kopástól eredő, vagy erőszakos romlás folytán kicserélésre szorul, akkor ennek a résznek kicserélése után újabb szakértői vizsgálat tartandó s ennek eredménye a vizsgálatot előidéző oknak megjelölése mellett a ker. előjáróságnak bejelentendő.

55. §. A felvonók építésének engedélydíja, akár új a felvonó, akár csak áthelyezett, minden egyes felvonó után hat korona.

A felvonó használati engedélyének kiadásáért — beleértve a bizottsági eljárást is — minden egyes felvonó után 10 korona hatósági díj fizetendő.

A felvonó-kezelő változása esetén a gyakorlati vizsgálatért négy korona fizetendő

Ha a felvonó a III. vagy a IV. építési övezetben van, a fentebbi díjakon kívül még a felmerülő fuvarbér is előlegezendő, vagy a szükséges fogat előállítandó.

E) Végrehajtási és büntetési határozatok.

56. §. Jelen szabályrendelet rendelkezései nem terjednek ki a gőzmalmokban és gyárakban létesített s kizárólag üzemi célokra szolgáló felvonókra [92 481/902. sz. belügym. rend.], — továbbá a felvonó jeleggel bíró elevátorokra, darukra, csigaszorokra, vasuti jellegű kötélpályákra, siklókra, paternoszter művekre, az építkezéseknél alkalmazandó téglák s egyéb felhúzókra, a színházi sülyesztőkre s egyéb hasonló szerkezetekre.

57. §. A személyfelvonókkal minden tekintetben egyenlő elbírálás alá esnek a személy-teher felvonók, vagyis azok, melyek nem csak teher-, hanem személyszállítására is szolgálnak.

58. §. Mindazon már meglévő felvonók, melyek a jelen szabályrendeletben foglalt összes rendelkezéseknek meg nem felelnek, a szabályrendelet életbe lépte napjától számított két év alatt megfelelően átalakítandók.

59. §. Annak ellenőrzése végett, hogy az 52. § ban

elrendelt időközi vizsgálatok megtartattak-e, a székesfőváros területén összes felvonók az 56. §-ban foglaltak kivételével a ker. előjáróságok által összeirandók, ezekről nyilvántartás készítendő s folytatólag vezetendő.

60. §. Az a felvonótulajdonos, a ki a jelen szabályrendelet 1., 8., 40., 41., 46., 51., 52., 54. és 58. §-ai ellen vét, a megejtendő vizsgálat eredményéhez képest az illetékes kerületi előjáróság, mint építésrendőri hatóság által az építésügyi szabályzat alapján 10—2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtható.

61. §. Az a felvonókezelő, a ki a jelen szabályrendelet 18. §-ának 2. pontja, továbbá annak 42—45 és 48—50. §-ai ellen vét, kihágást követ el s a mennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, az illetékes kerületi kapitányság által 1—100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

62. §. A 60. §-ban említett rendbíróság s az ennek végrehajtása körül felmerült költségek közadók módjára hajtathatnak be s a székesfővárosi szegény-alapot illetik.

63. §. A 60. szakasz alapján hozott véghatározatok ellen beadott telebbezések felett másodfokban a fővárosi közmunkák tanácsa, harmadfokban a m. kir. belügyminiszter határoz.

64. §. A 61. §. alapján hozott ítéletek ellen beadott telebbezések felett másodfokban a főkapitány, harmadfokban a m. kir. belügyminiszter határoz.

65. §. Jelen szabályrendelet életbeléptetéseinek időpontját a székesfőváros tanácsa állapítja meg.

Védekezzünk a tűz ellen!

Fővárosunkban majdnem naponta előforduló, — a gyorsforraló, petroleum-lámpás vigyázatlan kezelése által előidézett és még más számtalan okból eredő szerencsétlenségek, továbbá a gyakori szoba, raktár és üzlet tüzek készítenek bennünket arra, hogy az alább ismertett kézi tűzoltó-készülékre olvasóink figyelmét felhívjuk.

A budapesti házak mondhatnánk, kivétel nélkül mindennemű számba vehető tűzvédelmi eszköz hián vannak. Ha az épületek bármely részében lakás, konyha, üzlet stb. tűz üt ki, úgy a házfelügyelő és a lakó a tűzzel szemben teljesen védtelenül áll. Ténykedésük ilyen esetben csak arra szorítkozhatik, hogy azok, akik a lélekjelenlétüket el nem vesztik, a tűzoltóságot értesítik és betegeiket és értékesebb holmijaikat megmenteni igyekeznek.

Az égő lakásból bármit is megmenteni, mint azt a gyakorlat beigazolta csak nagy ritkán sikerül, mert a szobatüzeknek a szobában lévő könnyen gyulló tárgyak, nevezetesen: függönyök, terítők, szőnyegek, párnázott butorok stb. stb. tápot szolgáltatnak és ezek égése következtében az egész szoba pár másodperc alatt lángban áll és a szövött anyagok által terjesztett óriási füst következtében dézsával, vagy más edénnyel, ha ugyan ilyenek kéznél vannak, a tüzet meg sem lehet közelíteni, hanem a lakóknak tétlenül kell nézni, mint pusztulnak el a legkedvesebb tárgyaik.

A legtöbb budapesti lakás ugyan tűz ellen biztosítva van és így a kár biztosítás útján részben megtérül; azonban mindenkinek vannak olyan ideális tárgyai, családi képek, ereklyék, okmányok stb. stb., melyek a tulajdonosra olyan értéket képviselnek, hogy azok értékét pénzzel megfizetni nem lehet.

A tűzoltóság, daczára, hogy nálunk a technika magaslatán áll és tűzoltás terén a külföldi tűzoltókkal a versenyt minden tekintetben felveszi, — az első másodpercokban fizikai okoknál fogva nem állhat a lakók rendelkezésére. A legjobb esetben is pár perc mulik el, míg a tűz színhelyére érkezik, mely idő alatt a kigyulladt lakást már megmenteni nem lehet és a tűzoltóság csak a szomszéd lakás megmentését veheti célba, amibe azonban nem sok köszönet van, mert az óriási vízmennyiség több kárt okoz, mint maga a tűz, mely kárt a biztosító társaságok nem térítik meg.

A háztulajdonosok jól saját érdekeik követelik, hogy ezen az anomálián segítsenek, ami olyképen lehetséges, hogy épületeik részére olyan kézi tűzoltó készülékeket szereznek be, melyek mindenütt emelet, lépcsőház, lakás stb. elhelyezhetők, bárki asszony vagy gyermek által könnyen és biztosan kezelhetők és oltóképeségük megbízható.

Alkalmunk volt a „Minimax“ nevű kézi tűzoltó-készüléket működésben látni és tapasztaltuk, hogy ez a csinos külsejű készülék fenti feltételeknek minden tekintetben megfelel és azt a háztulajdonosok és lakók részére legjobban ajánljuk.

A készülék beszerzésére a „Minimax“-készülékek építő társaság Andrassy-ut 27, a legmeszszebbmenő kedvezményt nyújtja, ezen feltételeket és részletes felvilágosítással kiadóhivatalunk, — hol a készülékek megrendelhetők a kérdezősködőknek készséggel szolgál.

A társaság a készülékeket minden pénteken délután 4 órakor — Külső-Váci-ut 118. számú telepen gyakorlati uton is bemutatja, hol érdeklődőket szívesen lát.

Különfélék.

— **Első Leánykiházasító-Egyesület m. sz.** Ez év augusztusában 1,727.400 korona értékű biztosítási kötvényt állítottak ki. 1906. január 1-től augusztus 31-ikéig bezárólag 12,045.800 korona értékű biztosítási ajánlatot nyújtottak be és 10,491.600 korona értékű új biztosítási kötvényt állítottak ki. Biztosított összegek fejében az 1906. évben 683.146 korona 44 fillér és az intézet főnnállása óta 10,849.050 kor 74 fill.-t fizettek ki.

— Az 1887. évi XLV. t. cz. 6 §-a alapján a közkezeseti társaságok, részvénytársaságok, pénzintézetek, ha akár visszteher mellett, akár a nélkül szereznek ingatlanokat, a teljes 4.3%-os vagyónátruházási illetéket tartoznak megfizetni, az ingatlan értéke után számított évi 0.2%-os illetékegyenérték azonban csak a szerzést követő 10 év elteltével fizetendő. Ezen évi 0.2%-os illetékegyenérték csak a 11. évben és csak egy-egy évre (tehát az első 10 év teljesen mentes) fizetendő mindaddig, míg

az ingatlan az illető intézet tulajdonába marad. Ha a fentemlített intézetek azután ezen most szerzett ingatlant a 10 év beállta előtt adják el magánszemélynek avagy a fentemlített valamely más intézetnek, akkor a vevő újból ugyancsak a teljes 4 3/4% os illetéket tartozik megfizetni. Ingatlan átruházás czimén a 4 3/4% nak fele jár azonban oly ingatlanok vétele után, melyeket a fentemlített intézetek a szerzést követő 10 év után adnak el, vagyis az oly ingatlanok átruházása után, melyektől már illetékegyenértéket fizettek, csak a 4 3/4% fele fizetendő,

Ajánlközások.

Az ezen rovatban ajánlközók a hirdetésben kitüntetett minősítésüket és megbízhatóságukat okirattal igazolják, miért is nevezettek háztulajdonos tagtársainknak legmelegebben ajánlhatjuk.

Kőműves, gyermektelen házaspár, ajánlközik mielőbb házmesteri állásra, hosszabb bizonyítványokkal, rendelkezik Lobo Zár János, IV. Sós-utca 6. I. 11 57

Házmesteri esetleg pénzeszedői állást keres nős házaspár ki készpénz esetleg ingatlan ovadékkal rendelkezik. Czím a kiadóhivatalban. 58

Volt házmester, szerelési és vízvezetési kőműves munkát értő házaspár keres mielőbbi belépésre házmesteri állást. Peckay József Rákosszentmihály Almási Páltelep József-u. 244. 66.

Volt házmester gyermektelen házaspár ajánlközik mielőbbi belépésre, szerelésben teljesen jártas, kőműves munkát is teljesen érti. Vikor Ferencz IX. Koppány-utca 3 II. 36. 62.

Az összes házi teendőkhöz tökéletes jártassággal bíró házmester, keres házmesteri állást Pálfi Elek, IX. Soroksári-utca 29. 76.

Giymektelen házmester, lift kezelő és szerelő jelenleg is alkalmazásban, keres házmesteri állást. Krebs Gáspár VIII. Kerepesi-ut 21. 77.

Házmesteri állást keres megbízható házaspár, asztalos, szerelési munkákat érti, jelenleg is házmester. Czím a kiadóhivatalban. 78

Giymektelen idősebb házmester, ki már nagy bérpalotában volt alkalmazva, hosszú kitünő bizonyítványokkal, keres házfelügyelői állást. Billik Dániel, József-körut 15. III. 25. 79

Volt házmester, házi teendőket, vízvezeték- és szerelési munkát elvégzi, keres mielőbbi belépésre házmesteri állást. Benedik János, V., Berzenczey-utca 55. I. 24. 67.

Allami alkalmazott, házi teendőkhöz vízvezeték és szerelési munkálatokban teljesen jártas, keres mielőbbi belépésre házmesteri állást Hoszú József. VII, Ovoda-utca 23. f. 6. 68.

Szerelési lakatos munkát és javításokat elvégző gyermektelen házaspár keres házmesteri állást, ír és olvas magyarul és németül, beszél sváb nyelvet, szláv, olasz-német és magyar. Lurmann János, VIII. Örömvölgy-utca 16. f. 15. 70.

Giymektelen volt házmester hosszú bizonyítványokkal az összes házi teendőket tökéletesen elvégzi, keres házmesteri állást. 73.

Szobafestő, ki az összes házi teendőket elvégzi, keres házmesteri állást. Grünberger Adolf VII Garay-u. 7. I. 5. 74.

Ovadékkal rendelkező gyermektelen házaspár, ki már ily minőségben alkalmazva volt, keres házmesteri, esetleg irodaszolgái állást. (Czím a kiadóhivatalban)

Giymektelen házaspár, jelenleg is házmester, a háznál előforduló összes munkákban teljesen jártas, keres házmesteri állást, (Czím a kiadóhivatalban)

A 32 év óta fennálló

BEIFELD-BANKHÁZ

Károly-körut 1. szám.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, sorsjegyeket, zálogleveleket a napi árfolyamon.

Legmagasabb pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre és vidéki takarékpénztári részvényekre. Sorsjegyek részletfizetésre. — Osztályosorsjegyek eredeti áron. Igérvények minden huzáshoz. *Külföldi pénzek beváltása. — Tőzsdei megbízások eszközlése.*

Olvasóink szives figyelmébe:

Idegés vagy gyengétehetségű gyermekek nálam szakszerű oktatást és teljes ellátást nyernek. Budapest, VII. István-ut 29. I. emelet. Kelemen Ignác gyogyepedagógus

SZÉPEN,
tisztán csak a
YOST írógép **IR**

és sokszorosít, mert a Yost-gép nem szalagos gép.

ÁRA 600 KORONA.

Használt gépek 300 és 400 korona között váltakoznak Utóbbiak kitünően berendezett műhelyünkben javítottak Ugy az új, mint a használt gépekért egy évi szavatosságot vállalunk.

Yost írógép részvény-társaság

Budapest, New-York-palota.

KÁLDOR M. igazgató.

Kiadó üzlethelyiségekre
valamint üzletberendezések eladására vonatkozó
hirdetéseket díjmentesen közöl a „**KÖZFORGALOM**”

c. hetilap, Budapest, V. Akadémia-utca 9

A hirdetések legkésőbb péntekig küldendők be.

Eladó ház, illetve telek

körülbelül 300 m. Budán a Horváth kerttel szembe Atilla-utca 7. szám, mely a Logodi utcára is át nyílik. Közelebbi felvilágosítást VII. ker. Kemnitzer-utca 10. sz. I. em. ajtó 8.

BESZERZESI FORRÁSOK.

Brunhauser B.

aranyozó-mester, képeret-gyár, plastikai menyezeti és faldisz-készítő Budapest, II. ker. Főherceg Albrecht-ut 4. sz.

König István

aranyozó Budapest, II. ker., Batthyány utca 2. Mindennemű aranyozó-munkák pontos kivitelben, jutányos árban eszközöltenek. Aranyozó-munkák tempó-
domokban és átalakítások egy-
szintén javítások elfogadtatnak

Pipics Gergely

butor-, portál- és bolt berendezések készítője, Minden e szakmába vágó munkát elvállal. Budapest, VII. Dembinszky-u. 23

Zajac Szaniszló

Budapest, VIII. József-körút 78. szám. - Rézkeretezések színes és esiszolt üvegekkel Tükör ipar, tükör és üveg-esiszoló, üveg tükröző telep.

Grossmann Jakob

építész és építési vállalkozó Budapest, VI. Hunyadi tér 9. szám Készít költségvetéseket és terveket.

Fliszár István

angol és francia nőiszabó dívatterme, Budapest, V., Nagykorona-utca 3. szám, I. em. 4. az Erzsébet-tér közelében.

Jauernik Károly

épület üveges Budapest, IV. k. Váci-utca 85. sz. Elvállal szekrénybe való homályos és rendkívül szép mintázott üvegtáblák készítését, továbbá tükör és képeretezéseket, valamint tükörök beüzemelését.

Fenk Sándor

mázoló-mester Budapest, VII. Emlérmű-utca 40. szám Elvállal minden e szakmába vágó épület és hon-
iokzat színezését legjobb és leg-
teljesebb kivitelben.

Kovács József

építő-iparos. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. ajtó 13. Elvállal minden kőműves munkát ház javításokat és festéseket, átalakításokat és nedves falak szárazzá tételét.
Telefon 48-74.

**ISTVÁNUTI
SANATÓRIUM.**

és vizgyógyintézet

Budapest, VII. Hungária-körút 9.

**Első magyar általános
biztosító társaság**

Budapest, IV. Vigadó-tér 1.

Kérjen árjegyzéket

"MINIMAX"

kézi tüzelő készülékről Budapest, VI. Andrássy-ut 27.
Telefon 37-31

Kempler Bernát

műmázoló - mester Budapest, VIII. Mátyás-tér 12. szám.

Elvállal mindenféle mázoló, fioderozó és marványozó munkákat, ugyszintén kávéházak, portálok és épület mázolási munkákat a legolcsóbb árak mellett. Minden e szakmába vágó munkák gyorsan, olcsón és pontosan eszközöltenek.

Szentpéteri László Dezső

fa görredőny, zsaluzia és gör-
függöny készítő. Minden e szak-
mába vágó javítások pontosan el-
készítetnek. Budapest, VIII. ker.
Práter-utca 66.

Magánépítő

iparosiskola előkészítő tanfolyam építőmesteri, kőműves, ács és kőfaragó mesteri vizsgához öt éves fennállás óta az összes látogatók sikerről vizsgáztak. 200-nál több nyert oklevelet. Teljes s'keret az igazgatóság erkölcsi felelősséget vállal és felvilágosítással szolgál VII. Baross-tér 17. Vági József műépítész igazgató

Kőműves-

és ács mesteri vizsgára biztos sikerrel készít elő: Molnár Gyula építész, Damjanich-utca 56. szám alatt. Tervek és költségvetések elkészítetnek.

**Pesti magyar
kereskedelmi bank**

V. Dorottya-u, 1.

**Mű és tájkertész
LOKOVSEK ANTAL**

Budapest, VII., Gizella-u 13.
Telefon 62-37.

A „THE GRESHAM“

londoni életbiztosítótársaság magyarországi fiókjának igazgató-sága. Budapest (a társaság új palotájának felépítéseig) IV. Ferenc József-rakpart 27.

New-Yorki Germania

életbiztosító társaság magyarországi vezérképviselősege VI. ker., Teréz-körút 5.

Ház- és Földbirtokosok

Hitelbankja r.-t.

Budapest, IV. Váci-utca 7.

Bpesti takarékpénztár

és országos zálogkölcsön r. t. VI., Andrássy-ut 5.

Tüttő Ferenc

m. kir. szab. okl. hangszer-készítő Budapest, Murányi-u. 37. Hangolások és javítások elfogadtatnak. Megrendelésekre új zongorák és czimbalmok elkészítetnek.

Gőzmosógépek.

Gazdasszonyok figyeimébe! A technika legújabb vívmánya a „mosóné“-jegyű szabad. gyors gőzmosó-gép. Egy gyermek kezelheti, és egy nap 5 mosóné munkáját végzi. Probára ingyen házhoz küldi ARBANÁSZ EMIL VI. Vörösmarty-u. 57.

Hülyék

gyengétehetségűek, dadogók és beszédhibások tanítását elvállalom. KLEITSCH JÁNOS tanár Csömöri ut 95. II. 24.

Magyar kir. szab.

osztálysorsjáték igazgatósága IV., Es'ü-tér

TOST és MOLNÁR

mű-, kereskedelmi- és tájkertészete Budapest, VII. István-út 50
Telefon 88-75. — Elvállal kertek parkok tervezését, alakítását, fentartását, ápolását, téli kertek berendezését és minden e szakmába vágó munkát.

**Budapesti Közuti
VaspályaTársaság
Igazgatósága**

Budapest, V. Lipót-körút 22

Schimaszeck Emil

Budapest, VII. Bethlen-utca 29.

Elvállal lift, házitelefoni, villamos csengő és házak évi jókarban tartását, készít minden e szakmába vágó munkát és javítást.

LISSA L. D. BUDAPEST

VIII., József-körút 23.

Elvállal: villamos világítás és erőátviteli telepberendezéseket, továbbá dinamógépek, villam-motorok és ventilátorok javítását. Új kollektorok horgonyok (anker) és orsók tekercselését, és minden e szakmába vágó munkát. Tartalék áram megeresztő készülékek, előkapcsolási (reostat) ellenállások stb.

Villamos személyfelvonók (lift) évi jókarban tartása, jótálás mellett a legjutányosabb árakon elvállaltatik.

Márkus és Fehér

vizvezeték-, légszesz- és fűtésberendezési vállalat

Budapest, VIII. ker., Futó-utca 4. szám.

TELEFON: 58-81.

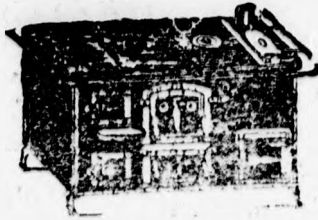
ANGOL különlegességekben saját felügyeletem alatt készítek minden irányu követelményeknek megfelelő **FRANCZIA** toilleteket, costumokat, utazó és sport-ruhákat, felöltöket a legjobb és legszebb kivitelben. A munkaerő első rendű. **KOZIDRA FERENCZ** női divatterme V. Harminczad-utca 3. sz.

VILLAMOS VILÁGÍTÁSI

csengő és telefon berendezéseket
legjutányosabban vállal:

Szilágyi Mihály, IV. Hajó-utca 16.

— Telefon 7—78. —

Stark Máté

LAKATOS-MESTER

BUDAPEST, VIII., CONTI-UTCZA 28. SZ.
Allandó nagy raktárt tart mindennemű takarék-
és asztal-tűzhelyekben.

NINCS TÖBBÉ POR.

Háztartásokban áldás, szállodákban és minden ipariüzem-
beni nélkülözhetetlen

az „ATOM” porszívó készülék.

Kívánatra mindenkinek a háznál ingyen lesz bemutatva.

Kapható: SZÖTS SIMON szőnyeg telepén
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 15. Telefon 87—2.

Uj gyógymód.

Reumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, orvosilag
elismert, külföldön is szabadalmazott magyar találmány. Hygienikus
egészségi cipőmet ajánlom. Ezen cipő belső szerkezete szakértők
egybehangzó véleménye szerint eddig fölülmulthatatlan módon biztosítja
a lábnak egyenletes természetes melegét, a rheumás beteg egészsé-
gét helyreállítja, az egészséges szervezetet pedig meghűléstől
és sok szeszélyes betegségtől megóvjaa. A cipő ruganyos, könnyű,
elegáns formájú és olyanoknak, kik hivatásuknál fogva sokat
járnak, megbecsülhetetlen. Lábizzadást és sokféle lábbántal-
mat sikeresen gyógyít, a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva
sok betegségnél enyhítő szere. — Egyedüli készítője a feltaláló:

RYTKÓ GYÖZŐ, Budapest, VIII. Kerepesi-ut 29.

LUDVIG EDE Budapest, VIII. Óriás-u. 44.

Iparművészeti telepe vas- és bronz műkovácsolások készítésére. Készít
kandalló-burkolatokat és rácsokat, kandelábereket, csillárokat, dísz-
kazettákat stb. Specialista modern bútor-veretek és dísz-
vasalások készítésében.

GALVANO-PLASZTIKAI sokszorosító műintézet.

Állatorvosi rendelés kis állatoknak

VII., Erzsébet-körut 2., I.

Öhler Benő állatorvosi rendelőintézetben

WESZTERMAYER EDE

vendéglős

Budapest, VII. István-ut 35.

Ajánlja kitünő saját termésű borait és kitünő konyháját.

Minden péntek este friss halászlé.

E lapra vonatkozók előnybeu részesülnek.

TÜDŐBAJOSOKNAK

és mindenkinek, aki köhög, rekedt, e nyálkásodott, étvágytalan és testsúlyában fogyást észlel, megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz a

HALÁPI-féle TUBERIN.

Sokszor az ártatlannak látszó gyöngye köhészelés előjele a vészes tüdőbajnak.

Senki se várja meg a baj beköszöntését, hanem fojtsa el csirájában, akinél pedig már beállott, pusztítsa el.

A HALÁPI-féle TUBERIN

által, mely biztos hatású mellfájás, köhögés, tüdőhurut, meghülés stb. betegségeknel. Mintaüveg 3 kor., nagy üveg 5 korona. — Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi.

APOSTOL-GYÖGYSZERTAR

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 64.

Modern lakások

X. Soroksári (Ráday) utca 54. SZ.

új házban kisebb nagyobb utcai

és udvari lakások villamos és gáz

világítással november 1-re kiadók.